

Eläkeliiton Järvenpään yhdistys Kannanotto kevätkokouksessa 15.3.23

Omaishoito on tärkeä osa ikäihmisten palveluja

Useimmat suomalaiset ikäihmiset haluavat tutkimuksen mukaan asua kotona mahdollisimman pitkään. Se tarkoittaa usein, että pariskunnasta parempikuntoinen hoitaa puolisoa. Vuoden 2021 tilaston mukaan Suomessa oli 350 000 henkilöä, joilla oli auttamisvastuu läheisestään. Heistä vain 50 241 henkilöllä oli omaishoitosopimus.

Ikäihmisten lukumäärä kasvaa kaiken aikaa. Omaishoitajien määrää halutaan myös kasvattaa entisestään. Tämä on hyvinvointialueiden näkökulmasta perusteltua. Omaishoito on kunnille ja hyvinvointialueille edullinen tapa järjestää inhimillistä ja yksilöllistä hoivaa. Omaishoidon kuluiksi on laskettu hoidettavaa kohden 12 000 euroa vuosi, kun vastaavasti tehostettu palveluasuminen maksaa 63 000 euroa vuosi.

Sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan on suuri määrä henkilöitä, joilla olisi oikeus omaishoidon tukeen. He eivät joko tiedä asiasta, eivät osaa tai halua sitä hakea. On tärkeää tiedottaa enemmän omaishoidon tuesta ja siitä keille se on tarkoitettu. Tuen piiriin kuuluu palkkion lisäksi muita palveluita. Tuen saaminen edellyttää hyvinvointialueen henkilöstön hoidettavalle tekemää kuntokartoitusta. Tuen suuruus kuukaudessa on 439,70e- 879,40 e. Tuen määrä riippuu hoidettavan kunnosta ja hoidon vaativuudesta.

Tukea saava omaishoitaja saa kaksi tai kolme vapaapäivää kuukaudessa. Määrä riippuu hoidettavan kunnosta. Hoidettava on silloin tilapäisessä ns. intervallihoidossa. Tukea saavat omaishoitajat ovat oikeutettuja mm. valmennukseen ja terveystarkastuksiin. Hyvinvointialueelta, joka vastaa nyt omaishoidosta, voi saada myös muita tarvittavia palveluja kotiin.

Omaishoito rakentuu vahvasti ajatukselle kodin ensisijaisuudesta. Siihen yhdistetään rakkauden ja välittämisen arvot. Se on myös melko raskasta työtä. Jos ei halua tehdä sopimusta, kannattaa muistaa, että Kelalta voi anomuksesta saada ikäihmisille hoitotukea. Vastaavalla periaatteella toimii myös ikäihmisten perhehoito. Se voisi olla yksi mahdollisuus lisätä hoitopaikkoja.

Ikäihmiset tarvitsevat riittävästi tietoa heille suunnatuista palveluista. Järvenpäässä alkoi KEU-hyvinvointialueen, kaupungin ja seurakunnan yhteinen ”Välitämme sinusta hanke” ikäihmisille. Seurakunnan jäsenet saavat postitse esitteen ja yhteydenottokortin kotiin. Toiset voivat noutaa sen Järvenpään kirjastolta tai Myllytien toimintakeskuksesta. On hyvä, että lähestytään niitä ikäihmisiä, jotka eivät käytä digitaalisia välineitä.